EST LEZEN MAANDBLAD

adviesprijs: € 4,45

januari 2008

Quest
braintainment

PSYCHOLOGIE

Waarom ben ik altijd BLUT?
p. 10

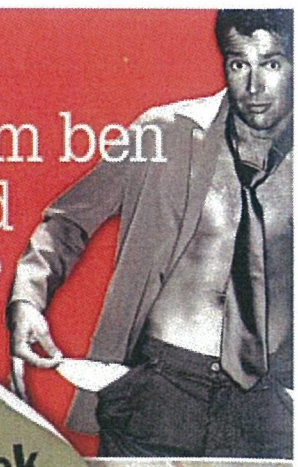

DEEL 1
Dagboek van een proefdier
p. 50

ZOUT aan de macht p. 88

ONBEPERKT HOUDBAAR

Hoe oud kunnen we worden?

PLUS In de hoofdrol: extreme fietsers » Muur vol farao's » ABC milieubewust wonen » Opium: genezend gif

00108

Vier mannen, één waterfiets, 6000 kilometer voor de boeg

Lekker lang waterfietsen

Noem het een heroïsch plan, noem het een idioot idee. Feit is dat vier Nederlandse mannen de oceaan willen oversteken op een waterfiets.

TEKST: TONIE MUDDE

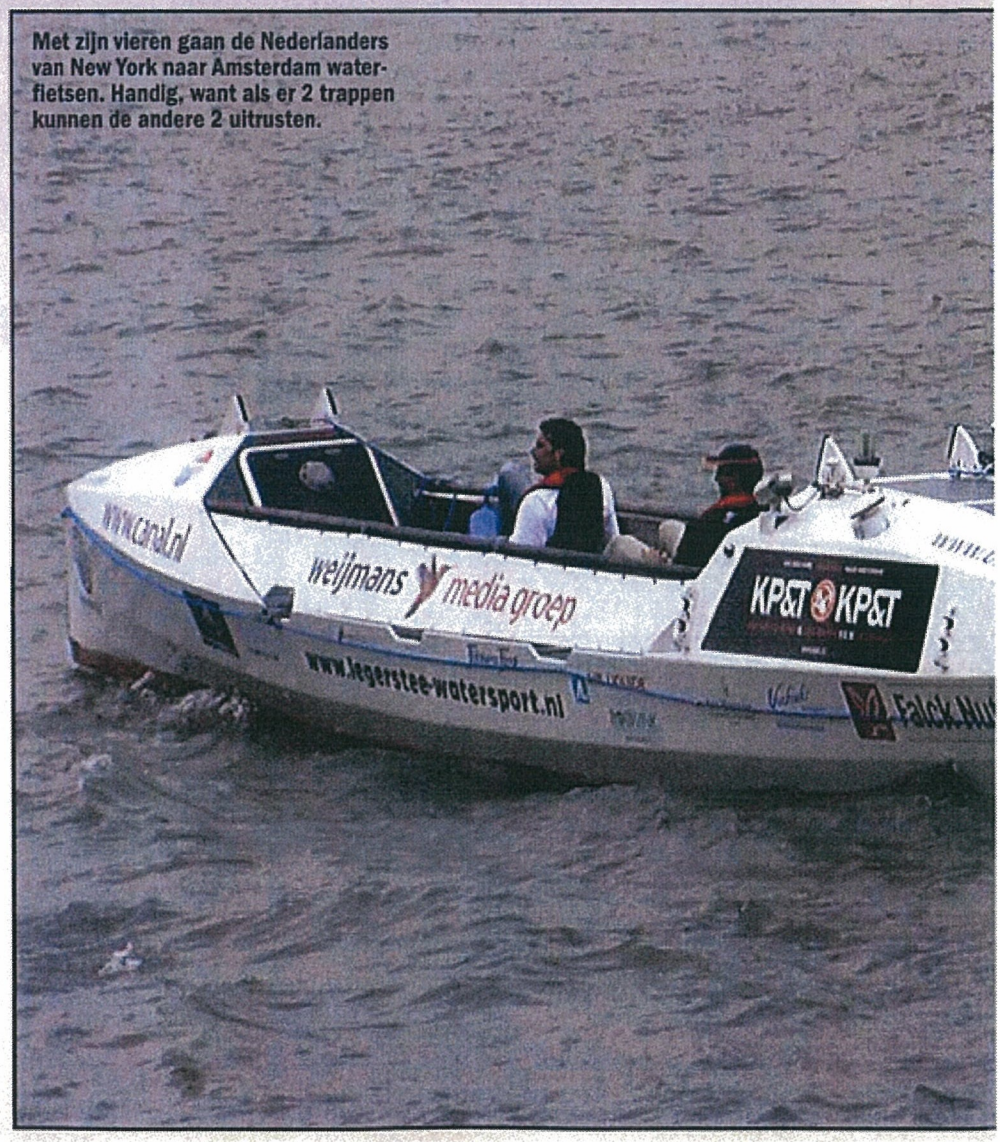

Met zijn vieren gaan de Nederlanders van New York naar Amsterdam waterfietsen. Handig, want als er 2 trappen kunnen de andere 2 uitrusten.

Daar ligt hij dan, de boot van Alex Mutsaars (39). De Brabander stapt aan boord en geeft kort een rondleiding. Met de nadruk op kort, want zo groot is het vaartuig niet. Met zeven flinke stappen loop je van de boeg vooraan naar het achtersteven.

Hier zal Mutsaars de komende zomer onafgebroken te vinden zijn, tijdens zijn reis van New York naar Amsterdam. Dat klinkt al als een flinke ontbering. Maar het verhaal wordt nog gekker als je een blik in de kuip werpt. Want waar is de motor? Nergens te vinden. En de mast dan? Wordt die misschien later geïnstalleerd, samen met de zeilen? Ook niet. De enige aandrijving komt van twee sets fietspedalen, die in een tandemconfiguratie achter elkaar zijn gemonteerd. Samen met drie vrienden wil Mutsaars de boot van Amerika naar Nederland fietsen. De vier vertrekken in juni en schatten zo'n honderd dagen nodig te hebben voor de reis. Hoe die meer dan drie maanden eruit zullen zien? Als twee man fietsen,

rusten de andere twee uit in de hutten voor en achter op de boot. Nou ja, hutten. De ruimten zijn zo klein dat Mutsaars ze spottend 'wasmachines' noemt. Elke twee uur lossen de teams elkaar af, dag en nacht, weer of geen weer. Stel je voor: honderd dagen lang nooit langer dan twee uur achter elkaar slapen. Geld voor een begeleidingsboot is er niet, dus ze zullen helemaal alleen op de Atlantische Oceaan dobberen.

Idee werd geboren

Hoe ontstond dit waanzinnige plan? Vijf jaar geleden brak op de Antillen het orkaanseizoen aan. Een Nederlandse zakenman was bang voor zijn motorjacht daar. Omdat hij er zelf geen tijd voor had, liet hij het naar eigen land terugvaren. Echt een klus voor Alex Mutsaars, een man die wel houdt van een avontuurtje. Want als Mutsaars vakantie heeft, dan gaat hij niet op het strand liggen. Nee, dan bouwt hij een vlot van zeven bij drie meter waarmee hij de rivier de Dordogne afvaart. Zo'n type.

Wekenlang zat Mutsaars samen met een vriend op de Atlantische Oceaan om het motorjacht naar zijn eigenaar te brengen. En als je wekenlang op zee doorbrengt, dan kabbelen je gedachten alle kanten op. Zeker als je tijdens zo'n reis een boek leest van Debra Veal. Deze Britse blondine roeide in 2002 de oceaan over, terwijl haar man al na de tweede week met waterangst uit de boot gestapt was. Ze trotseerde grote stormen in haar eentje, en hield dapper stand. Na meer dan drie maanden varen, werd ze in Engeland als een heldin ontvangen.

Mutsaars dacht eens na. Nu was hij nog jong. Als hij in zijn leven één keer iets bijzonders wilde doen, dan was dit het moment. Misschien kon hij ook de oceaan over roeien? Maar ja, dat had Debra Veal al gedaan, en met haar tientallen anderen. Zo veel had Mutsaars trouwens helemaal niet met roeien. Want een mens moet toch zien waar hij naartoe vaart? Maandenlang met je rug in de vaarrichting zitten? Het leek hem dodelijk vermoeiend. Geen roeien dus, maar iets anders. Iets typisch Hollands. Ja, dat zou leuk zijn. Schaatsen dan misschien? Dat zou lastig worden... Of anders fietsen? Ja, fietsen!

Mutsaars wilde op een 'typisch Hollandse manier' de oceaan over. Het werd waterfietsen.

Wie is Alex Mutsaars?

- Geboortejaar: 1968
- Mutsaars heeft een grillige carrière achter de rug. Zo werkte hij in de medische thuiszorg, als schipper en vrachtwagenchauffeur.
- Hij haalde tal van vaarbewijzen, onder andere voor catamaranzeilen en voor zeezeilen.
- Mutsaars is gek op sporten. Hij fietst bijvoorbeeld vaak naar zijn werk (70 kilometer), doet elke week aan zwemmen, hardlopen en beoefent de Israëlische vechtsport krav-maga.

Roeiboot werd waterfiets

Er gingen twee jaar voorbij, maar het idee bleef in zijn hoofd spoken. Toen Mutsaars wat ging zoeken op internet, werd hij erg onaangenaam verrast: hij was niet de enige met waterfietsambities. Een Fransman fietste al eens van de Caribische eilanden naar Frankrijk. Om het plan toch uniek te maken, bedacht de Brabander een andere route. Eentje die kouder en langer is. Van New York naar Amsterdam, ruim 6000 kilometer met de golfstroming en de wind in de rug. Het moest te doen zijn, maar dan alleen met een goede waterfiets. Dat kon natuurlijk niet zo'n ding zijn van de lokale waterfietsverhuur.

Hij besloot een oceaanroeiboot om te bouwen tot een soort ligfiets. Die grap zou hem zeker enkele tienduizenden euro's gaan kosten, dus Mutsaars ging op zoek naar sponsoren. Dat kostte hem per week minstens twintig telefoontjes en e-mails. En dat terwijl hij ook een fulltimebaan had bij een bedrijf voor medische en industriële gassen. 'Ik kon ze alleen over mijn idee vertellen, meer had ik niet te bieden.'

Maar Mutsaars bleek talent te hebben als verkoper. Het waterfietsverhuurbedrijf Canal Bike beloofde hij om na zijn tocht bij hun steiger aan de Amsterdamse grachten aan te meren.

Gespierde reizen

De oceaan over fietsen is natuurlijk een ongebruikelijke manier om je spierkracht in te zetten voor een grote reis. Maar kan het nog gekker? Ja hoor...

- De Brit Dave Cornthwaite reisde 5823 kilometer door Australië op zijn skateboard.
- Jan Meek roeide tussen 12 oktober 1997 en 21 januari 1998 de Atlantische Oceaan over. Zo'n oversteek is niet uniek, totdat je weet met wie deze Engelsman meer dan 3 maanden lang de boot moest delen: zijn moeder.
- Een internationaal team met de naam Expedition360 reisde van juli 1994 tot 6 oktober 2007 de wereld rond door alleen maar gebruik te maken van spierkracht. Voor de tocht werden onder andere kayaks, in-line skates en waterfietsen van stal gehaald.

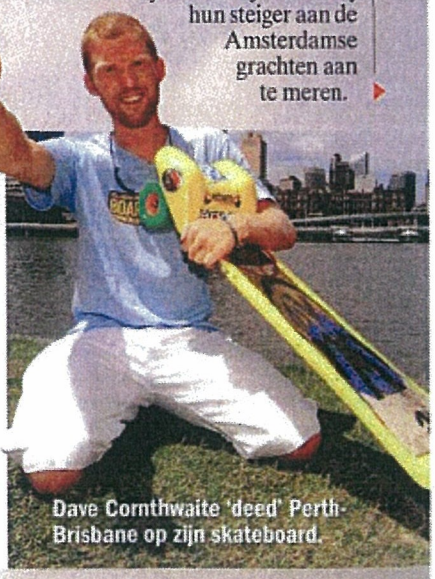
Dave Cornthwaite 'deed' Perth-Brisbane op zijn skateboard.

'We hebben al eens elf uur gefietst en daar totaal geen spierpijn aan overgehouden'

In ruil voor stickers op de boot regelde Mutsaars onder meer onderdelen voor de boot en een gratis ligplaats.

De voorste fietser is op het punt aangekomen dat hij maximaal kracht kan zetten. Op dat moment is de achterste fietser juist aan het einde van zijn slag beland. Door deze configuratie van de pedalen blijft de schroef draaien met een constante snelheid en gaat zo min mogelijk energie verloren.

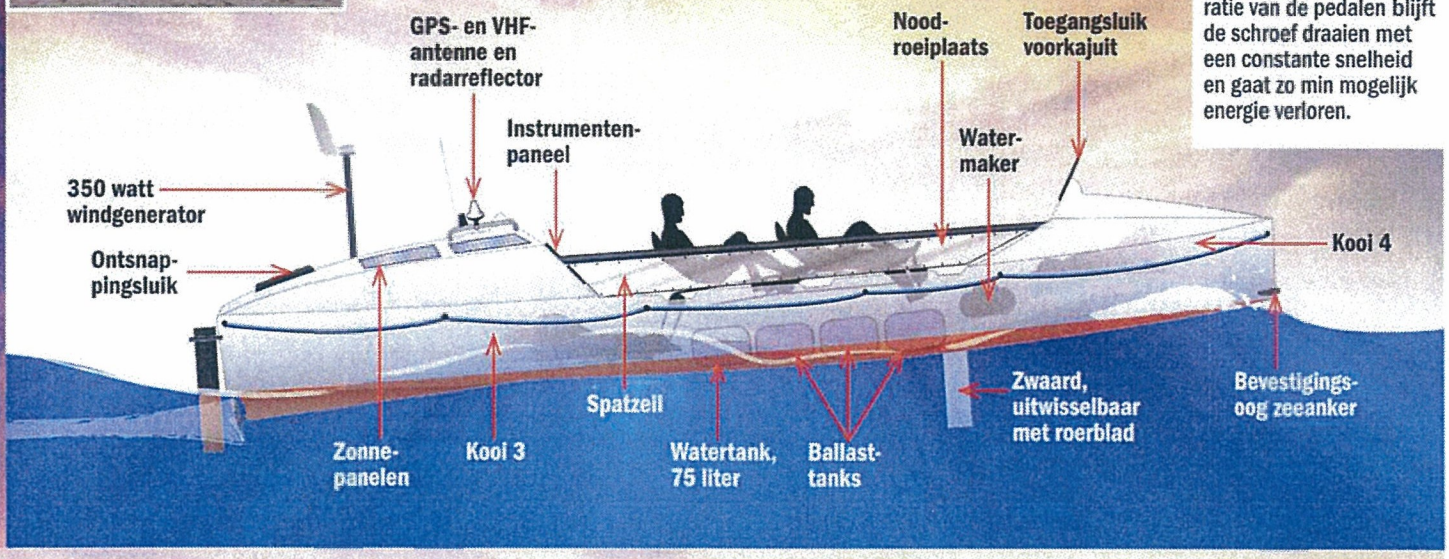

Als dat geen mooie reclamestunt was? Bij andere bedrijven benadrukte hij het milieuaspect van zijn plan. ('We gebruiken alleen spierkracht voor het fietsen, en zonne-energie om de communicatieapparatuur op te laden. Een schonere oversteek bestaat niet!') Ook regelde Mutsaars steun in natura. Onderdelen voor de boot, een gratis ligplaats, vrijkaartjes voor de sportschool. Allemaal in ruil voor een mooie sticker op de waterfiets en een vermelding op de website.

Toen Mutsaars in de zomer van 2007 zijn omgebouwde roeiboot aan de wereld presenteerde, was de zijkant dan ook volgeplakt met de logo's van sponsoren. Er was alleen een klein probleem: de boot was niet vooruit te branden. Mutsaars: 'Tegen de tijd dat wij uit het zicht van de steiger waren, had de plaatselijke eend een nest uitgebroed en zijn jongen leren zwemmen.'

Waterfiets loopt soepel

Die eerste test zorgde natuurlijk even voor paniek, maar inmiddels kijkt Mutsaars er lachend op terug op. 'De overbrenging was niet in orde. Het voelde alsof je op de fiets alleen de eerste versnelling kunt gebruiken. Gelukkig was het binnen een week opgelost. Nu fietst de boot fantastisch.' Om zijn woorden kracht bij te zetten, geeft Mutsaars een demonstratie. Samen met collega-waterfietser Pierre van Leeuwen zet hij de voeten op de pedalen en draait de benen rond. Al snel varen de mannen vijf kilometer per uur, een aardig wandeltempo. 'Tijdens de Wereldhavendagen in Rotterdam hielden we dit elf uur achter elkaar vol', zegt Mutsaars. 'En daarna hadden we totaal geen spierpijn.'

Over de aandrijving is dan ook lang nagedacht. Gewone waterfietsen hebben een schoepenrad dat deels boven het water draait. Omdat hierdoor veel energie verloren gaat, heeft de boot van Mutsaars een schroef die zich, net als bij een motorboot, geheel onder water bevindt. Bovendien zorgt het slanke ontwerp van de boot voor maar weinig weerstand.

Ondanks al dat technisch vernuft blijft het natuurlijk een gewaagd plan, de oceaan oversteken op een waterfiets. Is Mutsaars niet bang voor een zeemansgraf? Het kan tenslotte behoorlijk spoken op het open water. Mutsaars: 'Voor stormen ben ik niet zo bang, dat kan die boot wel aan. Maar mijn grootste angst is dat de kapitein van een vrachtschip even niet op zijn radar let. Een containerschip zou dan zomaar over ons heen kunnen varen.' ■

tonie.mudde@questmag.nl

Roeien of fietsen?

Wie met zijn spierkracht de oceaan wil oversteken, heeft eigenlijk maar 2 opties: roeien of waterfietsen. Alex Mutsaars en zijn team zijn blij dat ze gekozen hebben voor waterfietsen. Waarom?

Bij waterfietsen wordt alle energie gebruikt voor de voortstuwing. Bij roeien vindt de helft van de slag boven de waterlijn plaats. Bovendien maakt een roeier bij hoge golven kans op misslagen, waarbij zijn roeispaan door de lucht maait.

Bij roeien is de kans op blessures groter, bijvoorbeeld omdat de kwetsbare rug zwaar wordt belast. Waterfietsen is wat dat betreft minder blessuregevoelig.

Nog een voordeel van waterfietsen: je hebt je handen vrij om te kunnen eten, een krantje te lezen et cetera.

Ben ik er al?

Met z'n vieren de Atlantische Oceaan overroeien? De Japanner Kenichi Horie zal er niet van onder de indruk zijn. Van 30 oktober 1992 tot 17 februari 1993 fietste deze beroepsavonturier in zijn eentje de Stille Oceaan over. Dat was een tocht van 7500 kilometer, de langst afgelegde afstand ooit met een waterfiets.

MEER INFORMATIE

www.bikingtheocean.com: volg het waterfietsavontuur.
www.villapardoes.nl: het goede doel van de waterfietsers.